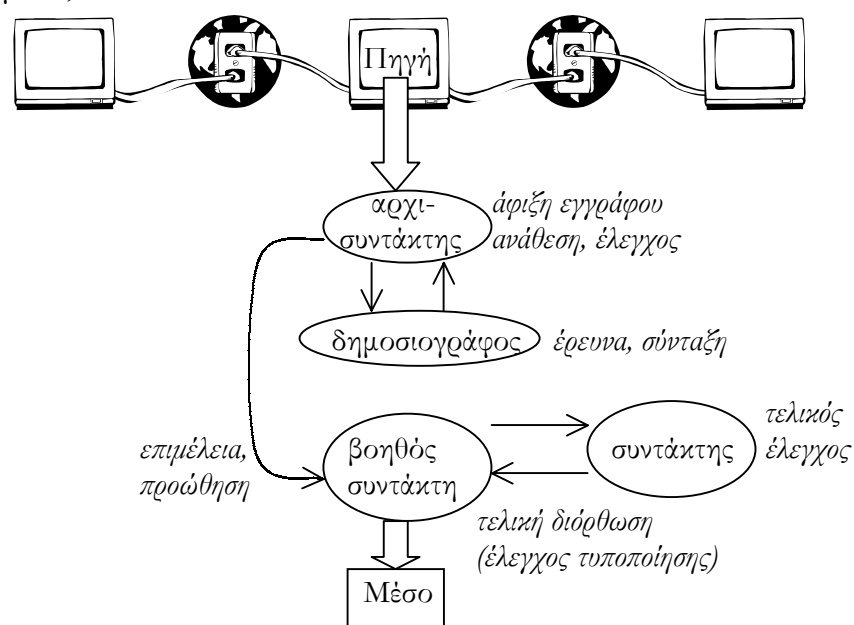

«Η γλώσσα» των ειδήσεων 3. Παραγωγοί και δέκτες

Allan Bell, *The Language of News Media*, Oxford: Blackwell, 1991

- κύριες ειδήσεις (hard news)
- θέματα (feature articles)
- ειδικές κατηγορίες (special-topic news: αθλητικά, ιπποδρομίες, οικονομικά, πολιτισμός, κλπ.)
- τίτλοι, υπέρ-/υπό-/μεσό-/διά-/τίτλοι, λεζάντες κλπ. (14) – βλ. και «Η “γλώσσα” των ειδήσεων – Γλωσσική φαινομενολογία»
- εκπεμπόμενες ειδήσεις (broadcast news) (15) – συγκρίσεις;

Παραγωγή ειδήσεων, 35:

ομιλιακοί ρόλοι, 36 (E. Goffman κ.ά):

principal	} «εντολέας»	
author		συγγραφέας
(editor)		(συντάκτης/ επιμελητής)
animator		εκφωνητής

γραμμή συναρμολόγησης ειδήσεων (the news assembly line, 44)

πολλαπλές γραφές, διορθωτικό παλίμψηστο (embedding in the news text, 50)

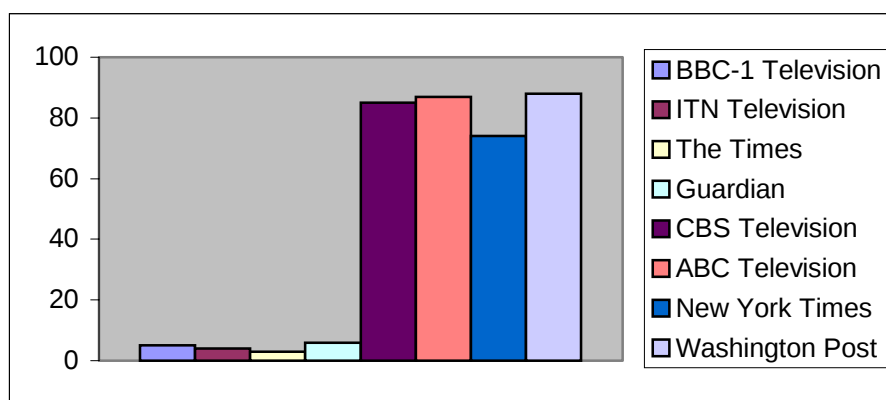
συγγραφή, επιμέλεια, έλεγχος (authoring and editing the news text, κεφ. 4)

ακροαματικοί ρόλοι βλ. 1. «Ακροαματικοί ρόλοι και ακροατήρια», 2. «Ακροατήρια και επικοινωνία»: ακροατές και ακροαματικές θέσεις

Ακροαματικός σχεδιασμός (κεφ. 6): εμπλέκεται σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής χρήσης, π.χ. στην επιλογή γλώσσας σε διγλώσσες κοινότητες, στους τρόπους προσφώνησης, στις στρατηγικές ευγένειας, στην ποικιλότητα ανά κοινωνική ομάδα κλπ. «Η ουσία του ύφους είναι ότι οι ομιλητές ανταποκρίνονται στο ακροατήριό τους» (Bell). **Υφολογική ανταπόκριση** (responsive style). Στη θεωρία της επικοινωνίας: «μοντέλο προσαρμογής» (accommodation model).

Διαιτητευμένος σχεδιασμός (referee design). Αντίθετα με την υφολογική ανταπόκριση, περιλαμβάνει υφολογικές πρωτοβουλίες (initiative dimension of style, 126). Στην καθημερινή χρήση, προτιμάται σε αφηγήσεις, ανέκδοτα, αστεία. Το ύφος μπορεί να «διαιτητεύεται» από ένα πρότυπο εσωτερικό, «εντός ομάδας» (ingroup referee) ή από ένα πρότυπο εξωτερικό, «εκτός ομάδας» (outgroup referee).

Παράδειγμα διπλού σχεδιασμού: παράλειψη προσδιοριστικών στους ονοματικούς τίτλους: ακροαματικός σχεδιασμός σε σχέση με την κοινωνική θέση του ακροατηρίου (πβ. σχεδιάγραμμα στο «Η “γλώσσα” των ειδήσεων – Γλωσσική φαινομενολογία») και διαιτητευμένος σχεδιασμός σε σχέση με «επισημότητα» ύφους. Το σχεδιάγραμμα δείχνει τη διαφορά «αμερικανικού» - «βρετανικού» ύφους:

Παράλειψη προσδιοριστικού σε τέσσερα βρετανικά και τέσσερα αμερικανικά μέσα, 1980-1982 (Bell, 1991: 131)

Συζήτηση: «Βηματοδότης», «Πανδώρα» (*Το Βήμα*), «Μικροπολιτικά» (*Τα Νέα*), «Πολιτικά Παρασκήνια» (*Ελευθεροτυπία*), «Κρείττον σιγάν» (*Η Αυγή*) κλπ.

Αν ψήφιζαν

Έχουμε εκλογές, μήπως ξεχάσαμε τους Ολυμπιακούς Αγώνες; Οι Βρετανοί πάντως όχι. Η εφημερίδα «Ντέιλι Τέλεγκραφ» δημοσίευσε άρθρο του υφυπουργού Τύπου Τηλέμαχου Χυτήρη με έμφαση στην προετοιμασία για την εξυπηρέτηση των δημοσιογράφων.

Είναι το δεύτερο άρθρο του υφυπουργού που δημοσιεύει η ίδια εφημερίδα. Αν ψήφιζαν οι Βρετανοί αναγνώστες της στη ... Β' Αθηνών, τότε ο Τηλέμαχος δεν θα χρειαζόταν να κάνει προεκλογική εκστρατεία.

Γ.ΚΑΡ. (*Ελευθεροτυπία*, «Πολιτικά Παρασκήνια», 15/1/2004, 9)

Κοροϊδία

Αυτό που συμβαίνει με τη μεταβίβαση των μετοχών της ΠΑΕ Άρης είναι πραγματικό σίριαλ με τίτλο «Κοροϊδία»! Δεν φαίνεται να έχουν διάθεση να βοηθήσουν οι κατέχοντες τις μετοχές, ίσως γιατί υπάρχει κάτι που δεν γνωρίζει ο πολύς κόσμος και το ξέρουν μόνο οι ίδιοι. Θα φανεί σήμερα ...

Ν.Π. (*Ελευθεροτυπία*, Σπορ, «Παρασκήνιο», 15/1/2004, 52)

Άσκηση: Ορισμός και εφαρμογές ακροαματικού – μη ακροαματικού σχεδιασμού (Χ"Σαββίδης). Η καθαρεύουσα ως διαιτητευμένος σχεδιασμός.

Θέμα εργασίας 1: Διαιτητευμένος σχεδιασμός στη διαφήμιση (135).

Θέμα εργασίας 2: Περίληψη του βιβλίου του Bell (20-25 σελς).